

Тема 4:
**Рішення МКА та
їх виконання**

План лекції:

1. Поняття, види та вимоги до арбітражних рішень;
2. Судовий контроль як форма контролю за арбітражними рішеннями;
3. Порядок визнання та приведення до виконання арбітражних рішень. Система екзекватури;
4. Міжнародно-правове регулювання визнання та виконання арбітражних рішень.

Результат арбітражного провадження

Припинення арбітражного розгляду

- 1). У разі відмови позивача від своїх вимог;
- 2). Якщо сторони домовилися про припинення розгляду;
- 3). Якщо суд визнає, що продовження розгляду стало з якоїсь причини непотрібним або неможливим

Ухвалення рішення у справі

- 1). Укладання мирової угоди (арбітражне рішення на узгоджених умовах);
- 2). Винесення основного рішення у справі.

Види арбітражних рішень

Основне арбітражне
рішення

Рішення, що
приймаються до
прийняття **основного**

Попередні арбітражні рішення

Часткові арбітражні рішення

Рішення, що
приймаються після
прийняття **основного**

Рішення про виправлення
помилки основного рішення

Рішення про тлумачення
основного рішення

Додаткові арбітражні рішення

Наукові підходи до визначення арбітражного рішення

Договірна теорія

арбітраж є лише різновидом звичайних цивільно-правових відносин, і арбітражне рішення розглядають в нерозривному зв'язку з арбітражною угодою

Процесуальна теорія

арбітражне рішення тотожне судовому рішення, посилаючись при цьому на схожість функцій арбітражу та суду

Змішана теорія

арбітраж - правовий інститут, що поєднує як договірно-правові так і процесуальні елементи

**Основний принцип
винесення
арбітражного рішення**

**арбітражне рішення є
остаточним і оскарженню не
підлягає**

остаточність

**Рішення не може бути переглянуто ні складом
третейського суду, який його виніс, ні будь-якими
державними судовими органами**

**Обов'язковість арбітражного рішення і спроможність
бути виконаним**

Арбітражне рішення – це остаточне, належним чином оформлене ставлення третейського суду до спору, який він розглядав на підставі арбітражної угоди, та до вимог, які були заявлені сторонами

Вимоги, що ставляться до арбітражного рішення

Формальні вимоги

*рішення повинно бути **винесене**
протягом певного час*

письмова форма рішення

підписане арбітражне рішення

Змістовні вимоги

дата та місце арбітражу

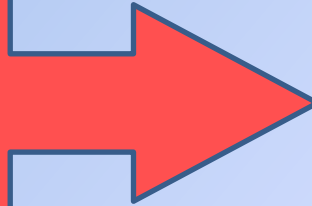
мотиви, на яких воно ґрунтується

**висновок про задоволення чи
відхилення тих чи інших
позовних вимог**

**зазначення розподілу сум
(арбітражних витрат), що
підлягають сплаті, окремо **для**
кожної зі сторін**

Контроль за арбітражним рішенням

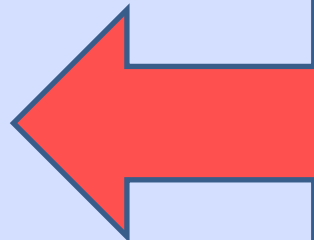
Не зводиться до
оскарження
рішення як такого

Полягає у перевірці
рішення лише з
вужького кола
процесуальних питань

Орган контролю

Скасовує рішення
цілком або частково

Не може прийняти
нове рішення,
змінити його чи
передати справу на
новий розгляд

Підстави для скасування рішення МКА

Одна зі сторін арбітражної угоди була певною мірою **недієздатною**, або ця **угода була недійсною за законом, якому сторони її підкорили**

Сторона не була сповіщена про призначення арбітра, про арбітражне провадження або була позбавлена можливості взяти участь у справі

Рішення ухвалено у спорі, не передбаченому або не підпадаючому під умови арбітражної угоди або містить постанови з питань, які виходять за межі арбітражної угоди (**не компетентний арбітраж**)

Склад арбітражу чи арбітражний процес не відповідають угоді сторін

Об'єкт спору не може бути предметом арбітражного розгляду за законодавством відповідної держави

Арбітражне рішення суперечить встановленому у державі правопорядку (**застереження про публічний порядок**)

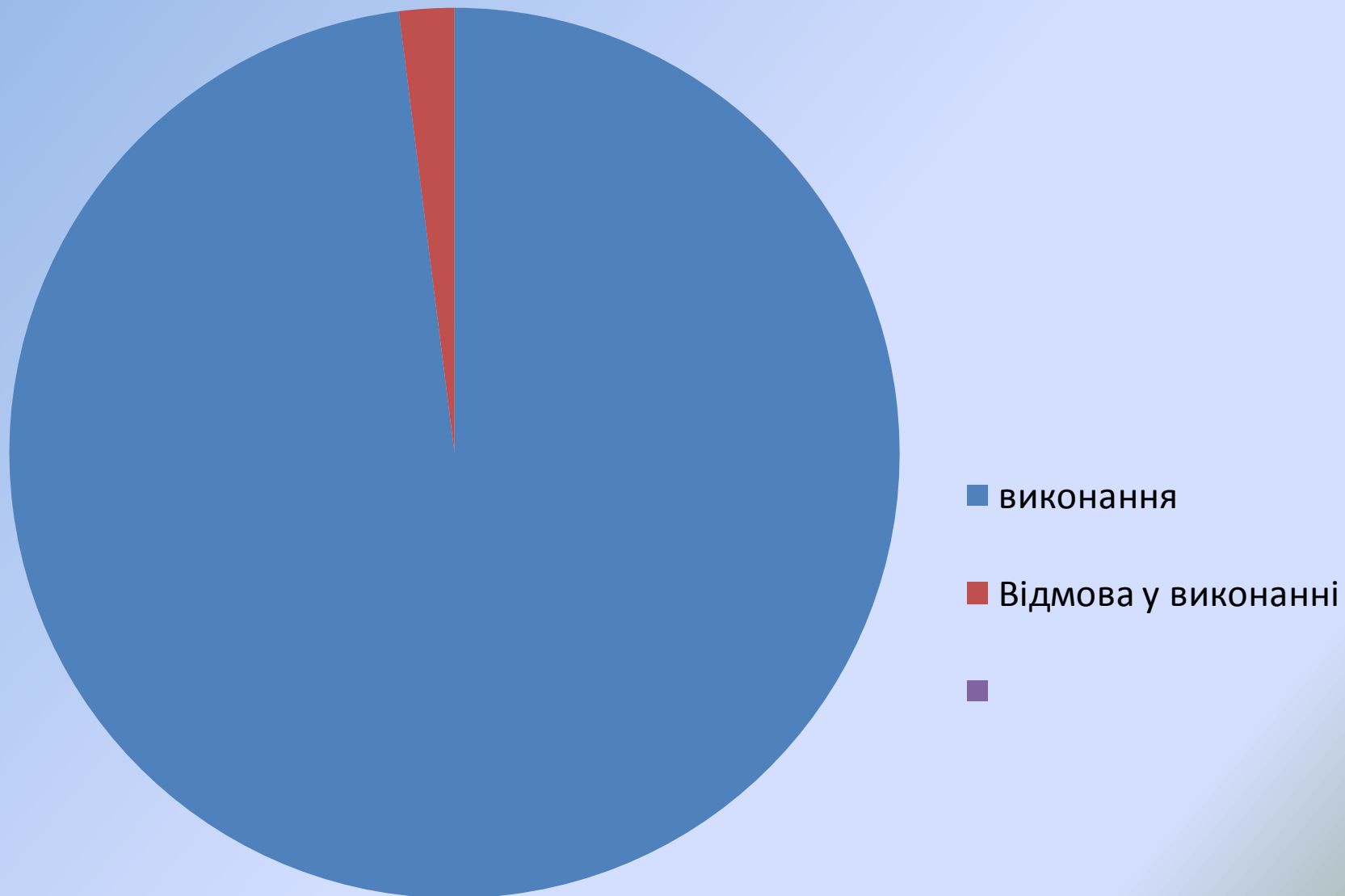
Судовий контроль

The diagram illustrates the concept of judicial control. At the top, an orange oval contains the text 'Судовий контроль'. Below it, two red triangles represent different types of courts. The left triangle is labeled 'Суд держави, в якій арбітражне рішення було винесено'. The right triangle is labeled 'Суд держави, за правом якої арбітражне рішення було винесено'. Two blue curved arrows point from the oval to each triangle, indicating the scope of judicial control.

**Суд держави,
в якій
арбітражне
рішення було
винесено**

**Суд держави,
за правом якої
арбітражне
рішення було
винесено**

Рівень виконання міжнародних арбітражних рішень

**Моделі визнання та приведення до виконання
іноземних арбітражних рішень**

депонування (чи реєстрація)
арбітражного рішення у суді

***виконання арбітражного
рішення безпосередньо*** (без його
депонування)

***звернення до суду з проханням
про визнання та виконання
іноземного арбітражного
рішення***
(т.з. система екзекватури)

Нью-Йоркська конференція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 року

Основні обов'язки держав-учасниць

*визнання письмової
арбітражної угоди*

*кожна держава визнає
арбітражне рішення як
обов'язкові та приводить їх
до виконання відповідно до її
процесуальних норм*

*суд кожної держави, коли до
нього буде направлений
позов з питання, щодо якого
сторони уклали арбітражну
угоду і вона дійсна, повинен
буде, на прохання однієї
сторони, направити цей спір
до арбітражу*

Європейській конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж від 21 квітня 1961 року

Особливості

розповсюджує свою дію лише на угоди, які укладаються при здійсненні операцій у зовнішній торгівлі, а також арбітражні процеси і рішення, що засновані на таких угодах

застосовується не лише до арбітражних угод, які були укладені у письмовій формі

згідно зі ст. II ЄК, юридичні особи публічного права, можуть укладати арбітражні угоди (але кожна держава може зробити застереження щодо цього положення)

Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 20 березня 1992 року

Особливості

господарюючи суб'єкти держав-учасниць користуються на території цих держав правовим і судовим захистом своїх майнових прав і законних інтересів нарівні з «рідними» господарюючими суб'єктами

держави-учасниці взаємно визнають та виконують рішення компетентних судів, які набрали чинності

*господарюючи суб'єкти мають на території інших держав-учасниць **право безперешкодно звертатись до судів, арбітражних, третейських і до інших органів, мають право виступати в них, надавати клопотання, заявляти позови та здійснювати інші процесуальні дії***